

VAALIKÄRJET

HELSINKI 2023

Jotta huomenna olisi paremmin

Viime vuodet ovat osoittaneet, että yllättävät kehityskulut voivat nopeasti kääntää maailman ylösalaisin. Pandemia ja sota ovat jo muuttaneet maailmaa pysyvästi. Samalla kun vastaamme isoihin haasteisiin meidän on rakennettava tulevaisuutta, tehtävä ratkaisuja joilla jokainen suomalainen saa hoitoa, toimeentulon ja turvaa niin sisäisiä kuin ulkoisia uhkia vastaan.

Yhteiskunnan kriisit ruokkivat eriarvoisuutta. Elinkustannusten nousu haastaa meidät kaikki, mutta erityisesti pienituloiset ja heikommassa asemassa olevat. Tämä näkyy vahvasti Helsingissä, jossa asumisen hinta on keskimääräistä korkeampaa ja alueiden eriarvoistumiskehitys on tosiasia.

Kevään 2023 vaaleissa valitaan suuntaa mihin Suomea kehitetään kriisien jälkeen. Kyse ei ole vain seuraavista neljästä vuodesta, vaan siitä miten jälleenrakennamme taloutta, hyvinvointivaltiota ja koko yhteiskuntaamme. Pandemian jälkiä korjataan niin terveydenhuollossa kuin nuorten mielenterveydessä vielä vuosia.

Elämä rakentuu monista palikoista, joista jokaiseen voimme vaikuttaa. Koti, ravinto, koulutus, työ ja hoiva ovat peruspilareitamme. On kuitenkin pidettävä kirkkaana mielessä se, että ennen kaikkea tarvitsemme elinkelpoisen maapallon. Meidän tulee tehdä ratkaisuja, joilla turvaamme luonnon monimuotoisuuden ja pysäytämme ilmastonmuutoksen.

Yhteistyöllä ratkotaan haastavimmatkin ongelmat. Meillä on yhteinen vastuu planeetastamme, kestävästä kehityksestä, yhteiskuntiemme kehittämisestä ja toisistamme.

Toimiva arki, reilu yhteiskunta

Suomen tulee olla jatkossakin tasa-arvon mallimaa, jossa ihmisiä kohdellaan yhdenvertaisesti, lähtökohdista riippumatta. Turvataan lasten ja nuorten osallisuus, taataan kaikille arvokas, aktiivinen vanhuus.

Ennaltaehkäisy on tehokkain ja inhimillisin tapa ratkaista toimeentulo-ongelmia, syrjäytymistä tai terveysongelmia. Monipuolinen ja toimiva sosiaaliturva takaa hyvinvoinnin myös haasteellisissa elämäntilanteissa. Jokaisella on oikeus kotiin, hoitoon ja riittävään toimeentuloon.

- Toteutetaan sosiaaliturvauudistus: Selkeä ja aktiivisuuteen kannustava sosiaaliturva palvelee eri tilanteissa unohtamatta yksilöllisiä tarpeita.
- Omaishoito ja perhehoito ovat lisäresursseja, ei kustannuseriä. Tuetaan omaishoitajia ja lisätään mahdollisuuksia ansiotyön ja omaishoidon yhdistämiseen.
- Parannetaan pienituloisten, paljon palveluita käyttävien eläkeläisten toimeentuloa sote-asiakasmaksujen ja lääke- ja matkakorvausten muutoksilla. Pienten eläkkeiden tason nostamista jatketaan.
- Nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluketjut tulee kehittää toimiviksi ja selkeiksi. Palveluun hakeutuville on taattava hyvä, oikea-aikainen ja toimiva hoitopolku.
- Yksinasuvat tulee huomioida kaikessa päätöksenteossa: Syrjivät rakenteet tuki- ja veropolitiikassa poistetaan ja tehdään toimenpideohjelma yksinasuvien aseman parantamiseksi.
- Alueellista segregatiota vähennetään asuntopolitiikalla, laadukkailla palveluilla ja perheiden tukemisella.
- Panostetaan aktiiviseen kaupunki- ja metropolipolitiikkaan. Metropolialueen kilpailukykyä suhteessa kansainvälisiin verrokkeihin tuetaan tarvittaessa erityisratkaisulla.

Luottamus ja osallisuus rauhan ja turvan perustana

Hyvinvointi, demokratia ja vakaat instituutiot luovat luottamusta yhteiskuntaan. Luottamuksesta syntyy halu osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan. Osallistumisen ja osallisuuden vahvistaminen vahvistaa sisäistä turvallisuutta. Myös nuorilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon lähiyhteisöissään ja laajemminkin yhteiskunnassa.

Kokonaisturvallisuus varmistetaan paitsi resursseilla myös toimivalla viranomaisyhteistyöllä, ajantasaisella lainsäädännöllä sekä tarkoituksenmukaisilla sanktioilla. Suomen oman kansallisen puolustuksen kehittäminen perustuu jatkossakin koko maan ja sen väestön puolustamiseen, yleiseen asevelvollisuuteen ja tiivistyvään kansainväliseen yhteistyöhön. Olemalla mukana ydinaseiden täyskieltoon tähtäävässä prosessissa Suomi tekee myös selväksi, ettei kestävää turvallisuutta voi laskea ydinaseiden varaan.

- Turvataan kansalaisyhteiskunnan toimivuus ja toimintaedellytykset.
- Lisätään julkisen datan avoimuutta ja hyötykäyttöä.
- Turvataan poliisin resurssit ja huomioidaan niiden arvioinnissa myös poliisien uudet tehtävät
- Huolehditaan poliisin, nuorisotyön, sosiaalihuollon ja koulun yhdistävän moniammatillisen Ankkuritoiminnan toimintaedellytyksistä.
- Rikosten tutkinnassa ja oikeuskäsittelyssä tulee edelleen parantaa rikosuhrien ja asianomistajien tukea.
- Arvioidaan vakavimpien väkivalta- ja seksuaalirikosten rangaistustasoja sekä vaarallisimpien elinkautisvankien vapautumisen edellytyksiä.

Kestävät ratkaisut, parempi tulevaisuus

Hiilineutraali Suomi on lähtökohta, jolle rakennetaan kestävää hyvinvointia tulevaisuuden tarpeisiin. Ilmastonmuutos ja luontokato ovat aikamme suuria haasteita, joihin on löydettävä vastauksia nopeasti. Vain ekologisesti ja eettisesti kestävä yhteiskunta voi turvata myös sosiaalisen ja taloudellisen vakauden. Vihreä siirtymä tulee tehdä oikeudenmukaisesti työntekijöiden ja yritysten kannalta.

- Suomen on siirryttävä pikaisesti kestävään kiertotalousyhteiskuntaan, jossa resursseja ei hukata.
- Nopeutetaan fossiilisista polttoaineista luopumista ja lisätään näin huoltovarmuutta sekä ilmasto- ja ympäristökestävyyttä.
- Tehdään Suomesta kokoaan suurempi ilmastopolitiikan vaikuttaja ja edelläkävijä. Kun olemme etulinjassa vihreässä siirtymässä luomme uutta työtä ja elinvoimaa.
- Tuetaan kotimaista kasvisruokatuotantoa.
- Kielletään turkistarhaus ja päivitetään eläinten hyvinvointilaki vastaamaan pohjoismaista ja eurooppalaista tasoa.
- Metsälaki uudistetaan niin, että lain tavoitteet palvelevat sekä ilmasto- että monimuotoisuushaasteiden kestävä ratkaisua.
- Kansalaisten hiilijalanjälkeä pienennetään sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla.
- Luontopaneelista tehdään Ilmastopaneelin kaltainen resursoitu neuvoa antava asiantuntijaelin.
- Luontokadon ja ilmastonmuutonmuutoksen torjuntaan on turvattava riittävät taloudelliset resurssit.

Sivistys on kansalaisoikeus

Osaaminen ja luovuus vievät Suomea eteenpäin. SDP haluaa rakentaa Suomea ja maailmaa, joka on avoin, rohkea ja kekseliäs. Se vaatii yhteiskuntaa, jossa jokaisella on mahdollisuus osallistua päätöksentekoon, oikeus kokea olevansa turvassa ja kykyä luottaa tulevaisuuteen.

Sivistysmaa on myös kulttuurin, liikunnan, demokratian ja kansalaisaktiivisuuden maa. Osallisuus ja laajat vaikutusmahdollisuudet oman elämän ja yhteiskunnan suuntaan luovat turvaa ja luottamusta koko yhteiskuntaan.

- 2-vuotinen esikoulu antaa eväät koulutyöhön ja vähentää koulupudokkuutta.
- Perustaidot peruskoulun ytimeen: Vahvistetaan peruskoulua, jotta jokainen lapsi ja nuori saa laadukkaat eväät toiselle asteelle.
- Viedään maaliin oppivelvollisuus uudistus lisäämällä opiskelijoiden tukea ja koulujen resursseja.
- Korotetaan opintorahaa, jotta opiskelijat voivat keskittyä opiskeluun.
- Tarjotaan nuorille monikanavaisesti tietoa vaikuttamismahdollisuuksista ja varataan resurssit nuorten osallisuuden vahvistamiseen.
- Taataan kaikille perheille tasa-arvoiset harrastusmahdollisuudet Harrastamisen Suomen mallilla.
- Liikunnan valtionrahoitusta on vahvistettava ja seuratoiminnan kehittämistukea tulee kohdistaa matalan kynnyksen harrastustoiminnan rakentamiseksi.
- Tasavertaiset kulttuuripalvelut turvattava kaikille. Prosentti valtion budjetista on varattava kulttuurille.

Reilu työ, elinvoimainen Suomi

Työ on yhteiskuntamme kivijalka. Sen pohjalle rakennetaan henkilökohtaista toimeentuloa ja osallisuutta, mutta myös yhteiskunnan menestystä, kilpailukykyä ja vaurautta. Työllisyyden hoito ja hyvien työpaikkojen syntyminen on kestäväntä talouspolitiikkaa, mitä pohjoismaisessa hyvinvointivaltiossa voi tehdä. Kestävä talouskasvu, työllisyys ja tuottavuuden kasvu perustuvat uusiutumiseen ja investointeihin. Suurten investointien lisäksi jatkossa pitää pystyä auttamaan ja tukemaan pk-yritysten menestymistä aiempaa paremmin. Teollisten investointien lisäksi on aktiivisesti houkuteltava myös kansainvälisten toimijoiden tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa Suomeen.

- Vahvistetaan sopimusyhteiskuntaa ja turvataan työehtosopimusten yleissitovuus.
- Suomessa tulee olla palkkatasa-arvo: sama palkka samasta ja samanarvoisesta työstä.
- Luodaan alustatalouteen selkeät pelisäännöt ja työsuhteen turva.
- Parannetaan osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia päästä työelämään.
- Lisätään työntekijän mahdollisuuksia vaikuttaa työaikaansa.
- Alipalkkaus ja työperäinen hyväksikäyttö on kriminalisoitava.
- Maahanmuuttajien riistämisen estämiseksi on tehostettava valvontaa. Kaikille Suomessa työskenteleville kuuluvat samat oikeudet.
- Osaajapulan korjaamiseksi käytetään niin kotimaisen koulutuspolitiikan kuin työperäisen maahanmuuton mahdollisuuksia.
- Saatetaan voimaan tehokas ja toimiva yritysvastuulainsäädäntö.
- Yrityksille tarjottavien palveluiden ja tukijärjestelmän on toimittava yrityslähtöisesti ja muodostettava polku yksinyrittäjyydestä kansainväliseen kasvuun.
- Lisätään yritys vetoista soveltavaa tutkimustyötä ja esimerkiksi korkeakouluissa tehtävää perustutkimusta.